Şirketine güvenene sermaye çok

Kârlı bir işiniz var ve bir türlü büyütemiyorsunuz. Yönetimde sorun yok ama işletme sermayeniz yetersiz. Kredi riski almak da istemiyorsunuz? O zaman size "paralı" bir ortak lazım. Girişim sermayesi şirketleri ne güne duruyor?.. BARIŞ BEKAR

ABD'DE başlayıp Avrupa'ya sıçrayan küresel krizin etkileri sürüyor. Bu krizin en büyük yansıması, kuşkusuz likidite sıkışıklığı oldu. Gerçi Türkiye likidite konusunda ABD ve Avrupa'ya göre biraz daha şanlı görünüyor. Ancak ülkemizde de şirketler el değiştirmeye başladı. Krizden sonra sermaye eksikliğinin de etkisiyle birçok şirketin el değiştirdiği bir dönemde birçok patronun imdadına girişim sermayesi şirketleri yetişti...

Risk sermaye şirketlerinin amacı, karlılık potansiyeli yüksek ama işletme sermayesi ihtiyacı duyan şirketlere yatırım yapmak, hisse değeri amaçlanan seviyeye geldiğinde de satarak çıkmak. Çok büyük yatırım olanaklarına sahip olan bu fonların birçok çeşidi bulunuyor. Türkiye'de kurulan ve SPK mevzuatına göre çalışan fonlar, genelde orta ve küçük ölçekli şirketlere yatırım yapıyor. İş Girişim Sermayesi, Vakıf Risk Sermayesi ve KOBİ Girişim Sermayesi'ni bu fonlar arasında değerlendirmek mümkün. Bu fonlar, genelde şirketlere 3-7 yıl süreyle 5-30 milyon dolar arasında yatırım yapıyorlar.

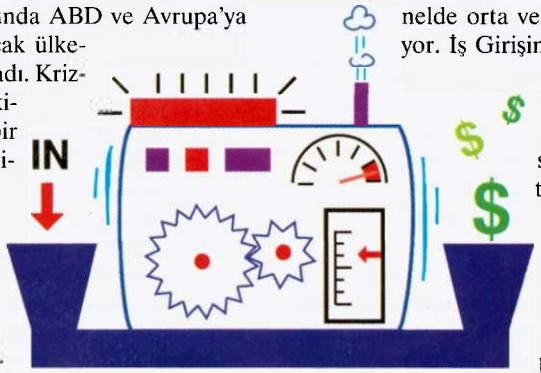

Bir de yöneticilerinin Türk olduğu ama yurtdışında kurulan fonlar var. Türkven de bu tür fonlardan ve Türkiye'de ciddi yatırımları var.

Daha büyük miktarlarda yatırım yapan ve "private equity" olarak bilinen

özel sermaye fonları ise çok daha köklü ve güçlü. Bu tür fonları da Türkiye'de ofisi olanlar ve olmayanlar diye ikiye ayırmak mümkün. Türkiye'de 20'ya yakın büyük fonun ofisi bulunuyor. Örneğin, dünyanın dört bir yanında hisse alan ve Türkiye'deki yatırımı 3 milyar doları bulan Franklin Temleton Found bu fonlar arasında gösterilebilir. Bu fonun en önemli özelliği, halka açık ve açılacak şirketlere yatırım yapmak...

Mey İçki, Migros, Un Ro-Ro gibi değeri milyar dolar ve üzerindeki şirketlere yatırım yapan mega fonlar da son dönemlerde Türkiye pazarına ilgi göstermeye başladı.

Orta büyüklükte yani 30 ile 300 milyon dolar arasında yatırım yapan fonlar da var. Bazı fonlarsa 20 milyon doların altında yatırım yapıyor. Kısacası her şirkete yatırım yapabilecek bir fon mevcut...

Girişim sermayesinin yatırım künyesi

- **Hedef:** KOBİ'ler.
- **Gelişim aşaması:** Girişim sermayesi, genişleme aşaması ve ileri aşamadaki şirketlere yatırım yapıyor.
- **Kriterler:** Başarılı geçmiş performans ve büyüme odaklı vizyon ile birlikte sektörlerinde lider olma potansiyelinin bulunması.
- **Coğrafi odaklanma:** Genel olarak Türkiye'de kurulu ve tercihen yurtdışı bağlantıları olan şirketler.
- **Yatırım tipi:** Girişim sermayesi, büyüme amaçlı sermaye (sektör konsolidasyonları da dahil) ve yeniden yapılandırma işlemleri.
- **Kontrol:** Azınlık veya çoğunluk pay sahipliği.
- **Yatırım çeşidi:** Sermaye aktarımı veya hisse senedine dönüştürülebilir tahviller.
- **Yatırım büyüklüğü:** Proje başına 5-30 milyon dolar arasında değişiyor. Daha büyük yatırımları ise aynı vizyona sahip, katma değeri yüksek müşterek yatırımcılarla işbirliği yaparak sağlıyor.
- **Sektörler:** Büyük ve hızla büyümeye devam eden, giriş engellerinin bulunduğu, yasal düzenlemeler ve konjonktürel değişimlerin asgari düzeyde etkilediği sektörler.
- **Çıkış hedefi:** 3-7 yıl arası.

2002'DEN BERİ VARLAR

Türkiye'de girişim sermayesi şirketleri 2002 yılından bu yana faaliyet gösteriyor. Bunlar daha çok orta ve küçük ölçekli şirketlere yatırım yapıyor. Son birkaç yıldır daha büyük şirketlere yatırım yapan özel sermaye fonlar da dikkat çekiyor.

İngiltere merkezli BC Partners, Migros'un yüzde 50.8 hissesini 2 milyar YTL'ye satın alarak, Türkiye'de şimdiye kadarki en büyük özel sermaye fonu yatırımına imza attı.

Türkiye'de son iki yıldır etkin olan özel sermaye fonları, DentİstanbulI'dan Mey İçki'ye, Un Ro-Ro'dan Acıbadem Hastanesi'ne kadar farklı sektörlerde ve farklı şirketlere yatırım yaptılar.

"Finansal yatırımcı" adı da verilen özel sermaye fonları, stratejik yatırımcıdan farklı olarak genelde 3-7 yıl arasını kapsayan bir dönemde yatırım yapıyor. Daha sonra ise bu yatırım ya halka arz ediliyor ya da başka bir yatırımcıya satılıyor.

Türkiye'de daha çok küçük ölçekli yatırımlarla gördüğümüz özel sermaye fonları, ilk kez 2006 yılında 2.4 milyar dolarla ciddi bir büyüklüğe ulaştı.

O yıl Texas Pacific Group, Mey İçki'ye 810 milyon dolarlık yatırım yaptı. 2007'de ise Un Ro-Ro hisseleri 910 milyon euro'ya Kohlberg Kravis Roberts Co'ya satıldı. Aynı yıl Acıbadem Sağlık Hizmetleri'nin yüzde 27 hissesi de Abraj Capital'a geçti... Biz bu çalışmamızda, daha çok küçük ve orta boy işletmelere yatırım yapan girişim sermayesi şirketlerini mercek altına aldık.

Malum, Türkiye'de daha çok bu tür şirketler var ve onlar da küçük ölçekli yatırım yapacak girişim sermayesi arıyor.

GİRİŞİM SERMAYESİ NEDİR?

Girişim sermayesi ya da risk sermayesi olarak adlandırılan bu sistem, Türkiye'de 2001 krizinden sonra daha çok gündeme gelmeye başladı. Risk sermayesi, dar anlamıyla aslında şirketlerin sadece kuruluş aşamasında yatırımları kapsayan bir uygulama olarak tanımlanabilir.

En azından ABD'de bu amaçla ortaya çıktı ve aralarında HP, Zerox gibi şirketlerin de olduğu birçok şirketin bugünlere gelmesinde katkıda bulundu.

Ancak Türkiye'de sistem böyle değil. Daha çok, daha önceden kurulan şirketlerin büyüme ve genişleme dönemlerinde yapılan yatırımları kapsıyor. Girişim sermayesi şahıslar, şirketler, bankalar, sigorta şirketleri, emeklik fonları ve sosyal güvenlik fonları tarafından kurulan fonlardan oluşuyor. ABD'de bireysel yatırımcıların fonları ön plandayken Avrupa'da kurumsal yatırımcıların bu tür fonların oluşumunda ağırlığı olduğu görülüyor. Bu fonların bankalardan en büyük far-

kı, geçmişe değil geleceğe bakarak yatırım yapması. Örneğin, bankalar kredi verirken şirketlerin geçmişine bakarken, girişim sermayesi fonları şirketlerin ve sektörlerin geleceğine bakarak yatırım yapıyor.

47 ŞİRKETE YATIRIM YAPILDI

Girişim yani risk sermayesi fonları, Türkiye'de bugün kadar 47 şirkete yatırım yaptı. 2004'te 4, 2006'da 21, geçen yıl da 26 şirkete yatırım yaptılar. Bu alanda yılda ortalama 2 milyar dolarlık sermaye aktarıldığı görülüyor. Bu yıl da girişim sermayesi olarak 2 milyar doların üzerinde yatırım yapılması bekleniyor.

2009 yılı ve sonrası içinse bankalarda finansmanın kolay bulunup bulunmayacağı çok önemli. Çünkü artık bu fonlar alımlarının yüzde 50'sini özkaynaklarıyla, geri kalanını ise banka kredisiyle yapıyorlar. Yine da büyüme finansmanın devam etmesi bekleniyor. Çünkü Türkiye'deki bankalar, Avrupa ve ABD'dekilere göre hala likit.

Peki şimdi girişim sermayesi fonları için uygun bir dönem mi? Bu alanda Türkiye'de en fazla yatırım yapan şirket olan İş Girişim Sermayesi'nin Genel Müdürü Murat Özgen, 2002'den bu yana 10 şirkete yatırım yaptıklarını hatırlatıyor: "Biz ekonominin daha iyi olduğu zaman da, krizlerin olduğu dönemlerde de yatırımlar yaptık. Bu sektörde yatırım yapmak kadar çıkmak da önemli. Çünkü bizim yatırımlarımız 3 ila 7 yıl arasında bir süreyi kapsıyor. Şimdiye kadar yatırım yaptığımız 10 şirketin dördünden çıktık."

Girişim sermayesinde şirketlere ortak olmak kadar ortaklıktan çıkış da önemli. Çünkü bu girişimlere sermaye koyan fonların karlı bir şekilde çıkış yapama-

Girişim sermayedarlarının hedefindeki sektörler

Perakende, markalı hızlı tüketim malları, hizmet (toplu yemek-catering, güvenlik, bina yönetimi, lojistik), sağlık ve ilaç (jenerik firmaları), inşaat malzemeleri, kimya, eğitim (dersaneler, özel okullar, özel üniversiteler), turizm, enerji,

TMT (teknoloji, medya, telekom), yapı malzemeleri (pazar payı ve dağıtım ağına sahip firmalar), ambalaj (katma değerli ambalaj firmaları), gıda (markalı gıda ürünleri), otomotiv yan sanayi (sistem üreticileri), kimyasallar (pazar payı ve dağıtım ağına sahip firmalar).

maları, diğer şirketlere yatırım yapma iştahlarını azaltıyor. Satış da genel olarak 3-7 yıllık süreçlerde oluyor. Bu tür yatırımlar genelde son 3 yıl içerisinde yapıldığında çok ciddi şirket satışları olduğunu söylemek doğru değil.

5 ŞİRKETTEN ÇIKIŞ OLDU

Bugüne kadar girişim sermayesi şirketleri tarafından para yatırılan ve daha sonra satış yapılan 5 adet şirket var. Bunlardan dördünü İş Girişim Sermayesi, birini de Turkven yaptı.

İş Girişim Sermayesi bugüne kadar 10 şirkete 47.5 milyon dolarlık yatırım yaptı. 10 şirketten bazılarında yüzde 10, bazılarında ise yüzde 88 oranında hisse alımı gerçekleştirdi.

İş Girişim, 2003 yılında Mars Sinema ve Turizm A.Ş'ye dört aşamada 11.5 milyon dolarlık yatırım yaptı. Bu yatırımla birlikte şirketin bin 700 olan koltuk sayısı 17 bin 800'e, yüzde 1.5 olan pazar payı da 10.8'e çıktı. Cinemars, İş Girişim Sermayesi'yle yaptığı 3 yıllık ortaklık süresinde Türk sinema zinciri sektörünün ikinci büyük ve aynı zamanda en karlı oyunculardan biri konumuna geldi. İş Girişim, bu şirketteki hisselerini kurucu ortaklar ile yabancı bir girişim sermayesi fonuna Ağustos 2006'da 19 milyon 400 bin dolara satarak, dolar bazında yüzde 30.25 yıllık bileşik getiri sağladı.

TÜYAP DA BU YOLLA BÜYÜDÜ

İş Girişim Sermayesi'nin yatırım yaptığı sektörlerden biri de fuarcılık oldu. Murat Özgen, "İlk aşamada fuarcılık sektörüne yatırım yapmayı düşünmedik. Ancak TÜYAP'ın sahipleriyle tanıştıktan sonra fikrimiz değişti. Bu sektöre de yatırım yapmaya karar verdik. Çünkü yatırım yapacağımız şirketlerin yönetim anlayışı çok önemli" diyor.

İş Girişim Sermayesi, 2005 yılında Tüyap Fuarcılık'a 7 milyon dolarlık yatırım yaptı. Bu yatırım karşılığında şirketin yüzde 15.67 hissesinin sahibi oldu. Yeni yatırımlar ve aktif yönetim sonucu şirketin kar marjlarının arttığı, verimlilik ve karlılıkta büyüme görüldüğü belirtiliyor. Kurumsallaşma çalışmalarına da ağırlık verilmiş.

İş Girişim, Tüyap Fuarcılık'ı mevcut pay sahiplerine Şubat 2007'de ilk yatırım tarihinden 14 ay sonra 10 milyon 791 milyon dolara satarak, dolar bazında yüzde 45.75 getiri sağladı. Bu, aynı zamanda Türk girişim sermayesi sektöründe en hızlı çıkış oldu. İş Girişim'in çıkış yaptığı yatırımlardan biri de Beyaz Filo Oto Kiralama oldu. 2006'da bu şirketin yüzde 15.69 hissesini 4 milyon dolara satın alan İş Girişim, 2 yıl içerisinde araç sayısının 5 bin 552'den 9 bin 988'e, 70 olan çalışan sayısının 113'e, yüzde 7.2 olan pazar payının ise 9.3'e çıkmasını sağladı.

İş Girişim Sermayesi, paylarını kurucu ortaklara 2008 haziran ayında 8 milyon 750 bin dolara satarak dolar bazında yüzde 58.66 getiri elde etti.

Step Halıcık da girişim sermayesiyle büyüyen ve büyümeye devam eden şirketler arasında. İş Girişim, 2004 yılında bu şirkete 3.5 milyon dolarlık yatırım yapmıştı.

Bu yatırımla birlikte Step Halıcılık'ın lokasyon sayısı 34'ten 62'ye, satış alanı ise 3 bin 374 metrekareden 6 bin 606 metrekareye yükseldi.

Şirketin 136 olan çalışan sayısı ise 188'e çıktı. İş Girişim Sermayesi, yüzde 33.3 oranındaki hissesini yabancı bir giri-

Murat ÖZGEN / İş Girişim Sermayesi Genel Müdürü:

"İlaç, eğitim, inşaat ve turizm sektörleriyle ilgileniyoruz"

2002'de 30 milyon dolarlık fonumuz vardı. Şimdi 100 milyon doların üzerine çıktı. Bu da bizim biraz daha büyük yatırımlara yönelmemize neden oldu. Bu yıldan itibaren 15-20 milyon dolarlık yatırımlara yönelmek istiyoruz. Ama bu, bunun altındaki yatırımlara ilgi gösteremeyeceğiz anlamına gelmiyor. Bazı fonlar sadece altyapıya, bazıları ise teknolojiye yatırım yapıyor. İş Girişim olarak biz riski dağıtmak için portföyü de dağıtıyoruz. Hem sektörel hem de şirket olarak çok farklı alanlara yatırım yapıyoruz. Bundan sonraki dönemde ilaç ve eğitime yönelmek istiyoruz. Eğitimin her alanıyla yakından ilgileniyoruz. Özel okullar, dershaneler, üniversiteler olabilir. Her alana bakıyoruz. Turizmde bu tür yatırımlar yok. Çünkü kurumsallaşma çok düşük seviyede. Biz bu sektörle de ilgilenmeye başladık. Girişim sermayesi fonları kurumsallaşmaya özel önem verir. Çünkü kontrol edilebilir olmaları çok önemli. Şeffaf ve yönetilebilir olması önemli. Bugüne kadar bazı sektörlere bu nedenle girilmedi. Ama bunda sonra da girilmeyecek anlamına gelmiyor. Eskiye oranla Türk girişimcisi de bu tür fonlarla daha fazla ilgilenmeye başladı. Artık "Küçük olsun benim olsun" zihniyeti değişti. 2004'ten sonra halka açılmalar arttı. Globalleşme ve şeffaflaşma da çok önemli bir hale geldi. Büyüme ihtiyacı olan her şirketin sermaye ihtiyacı var.

Girişim sermayesiyle büyüyen şirketler

■ Mey İçki: Texas Pasific Group (TPG), şirketin yüzde 90'ını 810 milyon dolara satın aldı.

■ Standart Profil: Otomobil üreticilerine sızdırmazlık profilleri üretiyor. Orta Avrupalı girişim sermaye şirketi Bancroft, 90 milyon dolara aldı.

■ Uno: Ekmek ve unlu mamuller şirketi Uno, Türkiye'nin batılı anlamdaki ilk yüzde 100 satın alma operasyonu oldu. Turkven, Uno'yu 2003'te aldı, Ağustos 2006'da üç katına geri sattı.

■ For You: AIG, Cüneyd Zapsu'nun kardeşi Aziz Zapsu'nun sahibi olduğu kozmetik ve sağlık marketleri zinciri For You'nun ortağı oldu.

■ Intercity: Turkven ve ortağı Advent'ın bu filo kiralama şirketine sağladığı kredi miktarı 185 milyon doları buldu.

■ Pronet: Ev ve şirketleri yönelik güvenlik sistemleri geliştiriyor. Turkven'in hissesi yüzde 50.

■ Step Halıcılık: 2004 yılında İş Girişim yüzde 33.3 oranında hisse alarak 3.5 milyon dolar yatırdı. İki yıl sonra başka bir girişim sermayesi fonuna 6.7 milyon dolara sattı.

■ Tüyap Holding: İş Girişim Sermayesi, Hollanda menşeli bir bankayla birlikte fuarcılık şirketi Tüyap'a ortak oldu. 14 ay sonra da sahiplerine geri sattı.

■ Trendtech: Turkven'in yüzde 50 hissesi var. Turkcell'in logo, melodi ve chat servisleri ortağı. 200 milyondan fazla SMS mesaj hacmine sahip.

■ Roma Plastik: Masa kenar bandı üretiyor. Yüzde 100'ü Advent/Turkven'e geçti.

■ Cinemars: İş Girişim, 2003 yılında bu şirketin yüzde 66 hissesini 11.5 milyon dolar ödeyerek satın aldı. Sonra 19.4 milyon dolara satarak şirketten çıktı.

■ Beyaz Filo Oto Kiralama: İş Girişim, şirketin yüzde 15.69 hissesini 4 milyon dolara satın alarak ortak oldu. Daha sonra da 8.7 milyon dolara sahiplerine sattı.

■ Ode Yalıtım Sanayi: İş Girişim, 2007 yılında 5 milyon dolar yatırdı. Bu yatırım karşılığında şirketin yüzde 29.5'ini aldı.

■ Turkmed Diyaliz: İş Girişim, 2007 yılında şirketin yüzde 27 hissesini alarak 2.5 milyon dolar yatırdı.

şim sermayesi fonuna geçen ay 6 milyon 750 bin dolara sattı.

İş Girişim'in teknoloji, sağlık ve inşaat yan sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren 6 şirkette ise yatırımları sürüyor. Şirket, 2002'de Probil Bilgi İşlemleri'ne 3.1 milyon, İletişim Teknolojileri ve Danışmanlık'a 1.8 milyon; 2003'te ise Novotek Bilişim'e 3 milyon dolarlık yatırım yapmıştı. 2007'de ise inşaat ve sağlık sektörüne yöneldi. Ode Yalıtım Sanayii'ne 5 milyon, Ortopro Tıbbi Aletler Sanayii'ne 6 milyon, Turkmed Diyaliz ve Böbrek Sağlığı Kurumları'na ise 2.5 milyon dolarlık yatırım yaptı.

Murat Özgen, başta eğitim, sağlık, ilaç, inşaat, yan sanayi ve markalı gıda olmak üzere farklı sektörlere yönelik yatırımların önümüzdeki dönemlerde de süreceğini belirtiyor.

UNO ÜÇ KATINA SATILDI

İş Girişim'den sonra yatırım yapan ve bu yatırımlardan çıkan tek şirket Türkven. Turkven, aralarında IFC (Dünya Bankası), NBG, DEG (Alman Kalkınma Bankası), FMO (Hollanda Kalkınma Bankası), TTGV (Türk Teknoloji Geliştirme Vakfı) ve EIB'nin (Avrupa Yatırım Bankası) de olduğu, sadece kurumsal yatırımcılardan oluşan bir fon.

Turkven, aynı zamanda dünya çapında 6 milyar dolar üzerinde fon yöneten, Boston merkezli Advent International Corporation'ın Türkiye'deki münhasır ortağı...

Turkven'in hedefi, hızlı büyüyen, sektörlerinde lider konumda bulunan ve profesyonelce yönetilen Türk şirketlerine 10 ila 300 milyon dolar tutarında sermayeyle, çoğunluk ya da azınlık ortak olmak ve şirketin hızlı büyümesine katkıda bulunmak olarak açıklanıyor. Turkven'in ilgilendiği sektörler arasında hizmet (kurumlara satılan katma değerli servisler), medya yatırımları, lojistik firmaları, ilaç (jenerik firmaları), yapı malzemeleri (pazar payı ve dağıtım ağına sahip firmalar), ambalaj (katma değerli ambalaj firmaları), gıda (markalı gıda ürünleri), otomotiv yan sanayi (sistem üreticileri) ve kimyasallar (pazar payı ve dağıtım ağına sahip firmalar) sayılabilir.

Turkven ve Advent'in Türkiye'deki ilk yatırımı Uno markasıyla ambalajlı ekmek ve unlu mamuller sektörünün lideri olan Unmaş'ın Doğuş Holding'den şirketin eski ortaklarıyla beraber satın alınması şeklinde oldu

"İYİ YÖNETİM ŞART"

Turkven, 2003'te aldığı ekmek şirketi Uno'yu, cirosu 15 milyon dolardan 50 milyon dolara yükseldikten sonra, ciro artışına eşit bir bedelle ortaklarına sattığını açıklamıştı. Turkven Genel Müdürü Seymur Tarı, şirket seçimindeki kriterlerini şöyle anlatıyor:

"Üç önemli kriter var. Öncelikle şirketin hakikaten iyi yönetiliyor olması lazım. Çünkü yeni bir yönetici bulup oraya koymak, yenilikler yapmak kolay şeyler değil. Taş yerinde ağırdır. Biz iş değil, dürüst ortak arıyoruz. Çünkü bizim işimiz ortaklarımızı denetlemek de değil.

Çok değişik işler var. Bazen bir işin potansiyelini anlayamazsınız ama karşıdaki insanın gözlerinin içine bakıp 'o yapar' dersiniz.

İkincisi, sektöründe çok ağırlıklı bir konuma sahip şirketleri arıyoruz. Şu ana kadar ortak olduğumuz şirketler tartışmasız sektörünün lideri.

Üçüncü kriterimiz, büyüme. Kısacası biz hakikaten iyi yönetilen ve büyüyen her türlü şirkete açığız."

Türkven'in yatırım yaptığı diğer şirketlerse Tekin Acar Kozmetik, Provus, Pronet, İntercity Rent a Car, Mavi Jeans, Roma Plastik Sanayi ve NGM.

ODALARIN DA SERMAYESİ VAR

KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı, KOBİ'lerin finansman ihtiyacını karşılamak amacıyla TOBB, Halk Bankası, KOSGEB, TESK ve 16 sanayi ve ticaret odasının ortaklığında kurulan bir girişim sermayesi şirketi. Şirketin ödenmiş sermayesi 20 milyon YTL.

KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı, daha çok teknolojik farklılıklar yaratarak rekabet avantajı sağlayan, gelişme potansiyeli olan ürün ve hizmet sunabilen şirketlere yatırım yapıyor.

Şirketin makine imalat sanayinde faaliyet gösteren üç yatırımı var. Bunlar Butek Makine Sanayi, Makim Makine Teknolojileri ve İntermak Makine İmalat Sanayi...

SÜREÇ NASIL İŞLİYOR?

Ellerinde fonlarla birçok sektörde şirket arayan girişim sermayesi şirketleri oldukça seçici davranıyor. Örneğin, 6 yılda 10 şirkete yatırım yapan İş Girişim Sermayesi, bugüne kadar bin 100 şirketi incelemiş. Bir başka anlatımla, 110 adaydan birini tercih etmiş. Dünyada ise bu oranın 70-80 şirkette bir olduğu belirtiliyor.

Murat Özgen'e göre aradaki fark, şirketlerin çoğunun girişim sermayesinin nasıl işlediğini tam olarak anlayamaması. Özgen, "Bazıları ise şeffaf değil. Yoksa Türkiye'de de bu oranlar yakalanır. Biz yatırım yaparken tüm sektörü inceliyoruz. Sektörün diğer şirketleriyle görüşüyor ve o şirketin farkını görüyoruz. Bu süreçte çok yoğun bir şirket araştırması yapıyoruz" diyor.

Bir de eskiden yatırım yapılacak şirketleri fonlar arıyordu. Şimdi ise şirketler "Bize de yatırım yapın" diye bu fonların kapısını aşındırmaya başlamışlar.

Diyelim ki şirketle girişim sermayesi fonu ortak noktada buluştu. Peki sonraki süreç nasıl gelişiyor?

Öncelikle şirketten bir iş planı isteniyor. Şirketin ihtiyacı olan kaynak nedir, bu kaynak nasıl kullanılacak gibi konularda detaylı çalışmalar yapılıyor.

Girişim sermayesi fonu, hem sektörü hem şirketi inceleyerek bu yatırımın 3-5 yılda nasıl geri döneceğini hesaplıyor. Sonrasında ise kaynağı aktarmak için bazı haklar isteniyor. Özellikle çıkışla ilgili haklar çok önemli. Bu süreçte alınacak hisse oranları, yönetim kurulunun nasıl oluşacağı ve kararların nasıl alınacağına dair bir ortaklık sözleşmesi yapılıyor.

Petek KUTUCUOĞLU / GEM Araştırma Müdürü:

"Şirketleri yeniden yapılandırıyoruz"

GEM Global Equities Management (GEM), başta Avrupa ve Amerika olmak üzere çeşitli ülkelerde bulunan bireysel ve kurumsal yatırımcılara yönelik dört ana fonu aracılığıyla, gelişmekte olan ülke piyasalarında yatırım yapıyor. Yönettiğimiz fonun tutarı yarım milyar dolar civarında. GEM'in halen en büyük yatırımları Türkiye'de bulunuyor. Ancak bütün gelişmekte olan pazarlardaki yatırım fırsatlarını değerlendiriyoruz. Türkiye'deki en büyük yatırımımız, 2006 yılında yönetimini devraldığımız Deva Holding oldu. GEM olarak, Türkiye'de ilaç ve sağlık sektörünün geleceğine çok olumlu bakıyoruz. Deva Holding'in çoğunluk hisselerini satın alımımızdan itibaren başlayan yeni yönetim döneminde, öncelikle ana faaliyet alanına direkt katkıda bulunmayan varlıkları sattık. Bu yolla Deva Holding'i ana faaliyet alanında büyümeye yönlendirecek ciddi bir kaynak yaratmış olduk. GEM'in Türkiye'de özel sermaye yatırımları kapsamındaki bir başka yatırımı da sigorta sektöründe oldu. Özellikle hayat sigortacılığını, geleceği parlak ve hızlı büyümekte olan bir sektör olarak değerlendiriyoruz. Tecrübeli ve profesyonel kadroyla, sadece hayat sigortacılığında faaliyet göstermek amacıyla New Life Yaşam Sigorta'yı kurduk. Halihazırda yatırım yaptığımız ilaç ve sigortayı da çatısı altında bulunduran sağlık ve finansal hizmetler sektörlerinde büyüme potansiyelinin yüksek olduğunu düşünüyoruz. Su anda Türkiye pazarına bakıldığında, kişi başına düşen ilaç harcaması 100 dolar düzeyinde. Oysa örneğin Avrupa'da bu rakam 400-500, ABD'de ise 900 dolar civarında. Öngörümüz, önümüzdeki 5 yıl içinde bu pazarın iki kat büyüyeceği yönünde. Türkiye'nin yapısı ve doğal avantajları itibariyle, servis sektörü ekonomisinin de çok hızlı büyüyeceğine inanıyoruz. Bu bağlamda, sağlık ve finansal hizmetlerin yanı sıra turizm, eğitim ve teknoloji radarımızdaki sektörler arasında bulunuyor.